

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.204>

JEL classification: O18, O31, O32, R11, R58

UDC: 332.1:338.24:004.9

Ігор КРИСОВАТИЙ

кандидат економічних наук, доцент
докторант кафедри підприємництва і торгівлі,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: i.krysovaty@wunu.edu.ua

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПАРКІВ ЯК ЦЕНТРІВ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Досліджено феномен інноваційних парків як перспективного вектору трансформації регіональних інноваційних екосистем в Україні. Доведено посилення впливу інноваційних парків на розвиток українських муніципалітетів в межах функціонування регіональних інноваційних екосистем. Здійснено порівняльний аналіз динаміки розвитку наукових, технологічних та інноваційних парків України та високорозвинутих країн світу. Встановлено на основі ретроспективного аналізу відмінності в розвитку інноваційних парків в Україні та світі в межах життєвого циклу.

Предметом дослідження є оцінювання перспектив розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем в Україні.

Метою дослідження є оцінювання перспектив розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем, що дозволить модернізувати урбаністику в Україні.

Метод (методологія). У процесі дослідження для обґрунтованості положень, наведених у статті, використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: історико-логічний – при дослідженні теоретичних основ і еволюції розвитку наукових, технологічних та інноваційних парків; аналізу і синтезу – для співставлення основних підходів до трактування понять «інноваційного парку», «регіональних інноваційних екосистем» та урбаністики; порівняння і групування – для систематизації показників, застосованих для оцінювання розвитку інноваційних парків України та світу; графічний метод – для наочного представлення результатів аналітичних досліджень; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення і формулювання висновків.

Результати. Виявлено вузькі місця в функціонуванні наукових, технологічних та інноваційних парків в Україні. Уточнено поняття інноваційного парку як інституційної платформи для співпраці наукових, освітніх, фінансових, промислових суб'єктів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій для забезпечення модернізації інноваційної інфраструктури та екологічно-збалансованого розвитку, яка позитивно впливає на урбаністику; урбаністики як систематичних процесів розробки концепції сталого розвитку міст в економічній, екологічній та соціальній перспективах. Представлено динаміку розвитку наукових, технологічних та інноваційних парків в Україні та світі. Обґрунтовано доцільність стимулювання розвитку інноваційних парків як центрів регіональних інноваційних екосистем. Встановлено перспективні напрями розвитку інноваційних парків в межах функціонування регіональних інноваційних екосистем, що матиме позитивний вплив на розвиток міст та посилення інноваційного чинника в урбаністиці.

© Ігор Крисоватий, 2024

Отримано: 04.11.2024 р.

Рекомендовано до друку: 01.12.2024 р.

Опубліковано: 20.12.2024 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Крисоватий І. Перспективи розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем в Україні. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 4. С. 204-212. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.204>

Сфера застосування результатів. Розбудова та поширення масштабності функціонування інноваційних парків, дозволить активізувати процеси формування регіональних інноваційних екосистем, що позитивно вплине на розвиток муніципалітетів, підвищення інноваційної спроможності міст та модернізацію урбаністики в Україні.

Ключові слова: екологізація; інновації; інноваційність; наукові парки; технологічні парки; інноваційні парки; регіональні інноваційні екосистеми; ринкова інноваційна інфраструктура; розумне зростання; стале зростання; урбаністика; цифровізація.

Вступ

Трансформація економічних систем, що відбувається на тлі посилення глобальних (напр., пандемії, кліматичні зміни) та локальних кризових явищ (напр., війна в Україні, в Сирії, на Близькому Сході) зумовлюють зміни в драйверах економічного зростання посилюючи акценти на інноваційності. Сучасна фаза індустріалізації, що відбувається в умовах становлення Індустрії 5.0, яка покликана на основі можливостей цифрових технологій та розвитку «розумних» підприємств забезпечити «стале» зростання, посиливши вплив інноваційних чинників, які в умовах кризових явищ залишаються єдиними ефективними інструментами їхнього подолання з майбутнім економічним зростанням. Вихід з глибокої і масштабної кризи в українських реаліях знаходиться в розбудові інституційного підґрунтя для забезпечення активізації інноваційної діяльності, як на національному, так і на регіональному рівнях підприємницької екосистеми.

Війна в Україні, з одного боку, сформувала глибоку економічну, безпекову та інституційну кризу, а з іншого – стала драйвером розробки та впровадження інновацій, перш за все, у військово-промисловому векторі країни. Дефіцит та зволікання із наданням військової допомоги Україні від партнерів зумовили необхідність розробки, освоєння та швидкого впровадження інноваційних видів продукції оборонного та військового призначення. Саме український військово-промисловий комплекс стає сектором, де спостерігаємо поживленню інноваційної активності, яка підштовхне до активізації інноваційної діяльності і бізнесовий сектор національної економіки. Однак, збільшення кількості інноваційно-активних підприємств не можна забезпечити без участі держави, яка формує політику стимулювання та підтримки інновацій в країні.

Державне регулювання інноваційної діяльності покликане розбудувати ринкову інноваційну інфраструктуру як на макро-, так і на мезорівнях, зважаючи на переваги інновацій в забезпеченні економічного зростання.

Інституційну перспективу розбудови сучасної ринкової інноваційної інфраструктури в Україні нині формують інноваційні парки, які повинні стати центрами регіональних інноваційних екосистем, географічно локалізованими в межах муніципалітетів, які в своєму середовищі акумулювали університети, науково-дослідні інститути, галузеві кластери тощо. Принагідно зауважимо, що такі тенденції в повній мірі відповідають практиці Європейського Союзу та розвинутих країнам світу, які мають першість у забезпеченні якості життя, інклюзивності, екологічності, що є основними критеріями успішності.

У сучасних наукових публікаціях усе частіше акцентується увага на необхідності розвитку інноваційних парків як сучасної суб'єктів ринкової інноваційної інфраструктури для співпраці в сфері забезпечення інноваційності країн, регіонів, муніципалітетів, громад, підприємств тощо. Однак, створення і функціонування інноваційних парків можна забезпечити лише в межах розбудови регіональних інноваційних екосистем, які формують середовище для їхнього ефективного функціонування. Зважаючи на це, оцінювання перспектив розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем, географічно локалізованих в межах інноваційно спроможних українських міст, не викликає сумнівів.

Доцільність розбудови сучасної інноваційної екосистеми, як «платформи, співпраці та об'єднання різних зацікавлених сторін (виробників продуктів, науковців, торгових організацій, державних і регіональних органів влади тощо), які збираються разом для

визначення можливостей і шляхів вирішення спільних проблем і досягнення спільних цілей» найбільш повно обґрунтовано у дослідженнях І. Підоричевої [8]. Водночас, нині є низка наукових публікацій, які обґрунтовують необхідність розбудови регіональних інноваційних систем, зокрема глибоким дослідження розбудови «регіональних інноваційних систем в умовах євроінтеграції» України є монографія С. Давимука та Л. Федулової; розгляду «екосистеми як середовища, яке формується одразу на всіх рівнях – від локального до глобального», що на регіональному рівні «передбачає створення необхідних умов для її функціонування: державну підтримку, сприяння органів місцевого самоврядування, діяльність регіональних центрів координації та співпраці учасників мережевого співтовариства» у А. Коберника [9; 10] тощо. Отже, проблематика розвитку інноваційних парків як інституційного елемента ринкової інноваційної інфраструктури набуває популярності в сучасних наукових публікацій.

Мета дослідження

Метою написання статті є оцінювання перспектив розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем, що дозволить модернізувати урбаністику в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження

Становлення Індустрії 5.0, яка формується на застосуванні переваг, сформованих цифровізацією в межах Індустрії 4.0 в галузях інформаційних технологій, зв'язку та розвитку штучного інтелекту, що стало надійним підґрунтям суспільного прогресу на основі розширення меж використання технологій для забезпечення сталого економічного зростання. Досягнення цілей сталого розвитку в світі відбувається в межах реалізації концепції Індустрії 5.0, яка регулює «шляхи переходу до екологічно стійкого використання технологій» [1]. Власне на основі такої трансформації планується досягнути цілей сталого розвитку, яку Україна зобов'язалася виконувати через підписання низки законодавчо-нормативних документів, зокрема Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», визначення

низки показників для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку та вектору «зеленої трансформації України» [2; 3; 4; 5; 6]. В українських реаліях впровадження вимог концепції Індустрії 5.0 набуває пріоритетного значення, враховуючи глибоке кризове становище, зумовлене російсько-українською війною, пандемією, що посилює вплив світових глобальних криз. Вихід з кризових пасток знаходиться в активізації інноваційного чинника, що обґрунтовано у дослідженнях засновника інноваційної теорії Й. Шумпетера [7]. Однак, розробка та впровадження інновацій вимагає формування ринкової інноваційної інфраструктури, яка покликана створювати проінноваційне оточення, розвиваючи інституції, які б стимулювали та підтримували розвиток інноваційного підприємництва.

Створення і функціонування ринкової інноваційної інфраструктури держава забезпечує на національному (національна інноваційна екосистема) та регіональному (регіональна інноваційна екосистема) рівнях. Адже, саме регіональна інноваційна екосистема формує національну. Беручи до уваги євроінтеграційні прагнення України можемо стверджувати, що досвід ЄС також вимагатиме активізації процесів розбудови регіональних інноваційних екосистем, як «сфери інновацій», тобто «місць, розроблених та підготовлених для залучення підприємницьких людей, кваліфікованих талантів, наукомістких підприємств та інвестицій шляхом розвитку та поєднання набору інфраструктурних, інституційних, наукових, технологічних, освітніх і соціальних активів разом із цінністю додаткові послуги, таким чином сприяють сталому економічному розвитку та процвітанню спільноти та для громади» [11; 12]. Отже, створення і розвиток регіональних інноваційних систем цілком відповідає положенням інноваційного прогресу, прийнятим Міжнародною асоціацією наукових парків та інноваційних зон (IASP).

Створення регіональних інноваційних екосистем вимагає розвитку ринкових інституційних елементів та вибору центрів інноваційної співпраці. Згідно наших міркувань, такими елементами можуть виступати інноваційні парки, які, в межах нашого

дослідження, пропонуємо розглядати як інституційну платформу для співпраці наукових, освітніх, фінансових, промислових суб'єктів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій для забезпечення модернізації інноваційної інфраструктури та екологічно-збалансованого розвитку, яка позитивно впливає на урбаністику, що відповідає зобов'язанням України в сфері забезпечення євроінтеграційних прагнень [13; 14; 15; 16]. Адже, інноваційні парки географічно локалізуються в межах міста, як центру регіональної інноваційної мережі. Отже, проблематика розвитку міст на основі феномену інноваційних парків, що є предметом урбаністики як систематичних процесів розробки концепції сталого розвитку міст в економічній, екологічній та соціальній перспективах нині є перспективним напрямом їхнього прогресу.

Досвід розвинутих країн доводить соціально-економічну доцільність створення інноваційних парків. Прийнятий Міжнародною асоціацією наукових парків та інноваційних зон (IASP) підхід до трактування і класифікації паркових структур, свідчить про використання як синонімів термінів «науковий», та «технологічний» парк, «технополіс», а для їхнього «позначення використовується акронім науково-технологічний парк (STP)» [12].

Проведений аналіз застосування цього термінологічного поля дозволяє стверджувати, що найбільшого поширення має дефініція науково-дослідницький чи науковий (в Польщі понад 42%, в Україні понад 70% від зареєстрованих паркових структур), науково-технологічний (в Польщі понад 55%, в США – понад 29% від зареєстрованих паркових структур), технологічний (в Польщі та Україні понад 20%, в США – понад 40% від зареєстрованих паркових структур), інноваційний (Україна понад 11% від зареєстрованих паркових структур) ([17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25]). Таким чином, можемо стверджувати, що найбільшого застосування в публікаційній активності отримав термін науково-технологічний, що відповідає прийнятому Міжнародною асоціацією наукових парків та інноваційних зон (IASP). Водночас, в економічних та урбаністичних дослідженнях, зокрема в Україні

послугуються терміном інноваційний парк, що пов'язане з заснуванням низки паркових структур із такою назвою [21; 22; 23; 24; 25].

На нинішньому етапі розвитку паркових структур, згідно наших міркувань, доцільно розмежувати терміни «науковий парк», «технологічний парк» та «інноваційний парк», що в Україні частково можна вважати реалізованим на основі прийнятого правового поля [26; 27; 28; 29]. Отже, правове поле для забезпечення функціонування інноваційних парків наразі знаходиться в стадії обговорення. Згідно наших міркувань, наукові та технологічні парки повинні забезпечувати наукомісткість інновацій, інноваційні – інноваційну місткість інноваційної продукції. Відтак, наукові та технологічні парки будуть забезпечувати розвиток високотехнологічного сектору підприємницької екосистеми, натомість, інноваційні – середньо- та низькотехнологічні. Отже, інноваційні парки будуть драйверами розвитку регіонів, муніципалітетів, громад, де вони локально розміщені.

Ретроспективний погляд на історію функціонування паркових структур дозволяє стверджувати, що перші наукові та технологічні парки почали з'являтися в США із 1960 рр. (напр., «Силіконова долина»; «Дорога номер 128», розташована поблизу Массачусетського технологічного інституту та Гарвардського університету, «Парк-трикутник» Північна Кароліна тощо). Нині, створення паркових структур як інституційної платформи для міжсуб'єктної співпраці в сфері розробки та комерціалізації інновацій набуває популярності. З одного боку, це пояснюється утвердження інноваційної економіки, що вимагає постійного потоку інновацій, а з іншого – підсилюється необхідністю виходу з кризових пасток сьогодення, що також вимагає підвищення інноваційності на усіх рівнях функціонування підприємницьких екосистем.

Динаміка створення науково-технологічних та інноваційних парків в світі та Україні підтверджує значне відставання (рис. 1).

Отже, можемо стверджувати, що українська практика розвитку наукових та технологічних парків є нетривалою в часі та фактично розпочалася із початком набуття країною незалежності. Проведений ретроспективний аналіз підтверджує, що старувала реформа

створення паркових структур майже одночасно із Польщею, однак вже в перше десятиліття Україна відставала від польських темпів у більш

ніж чотири рази, а від США – у більш ніж 16 рази (рис. 1).

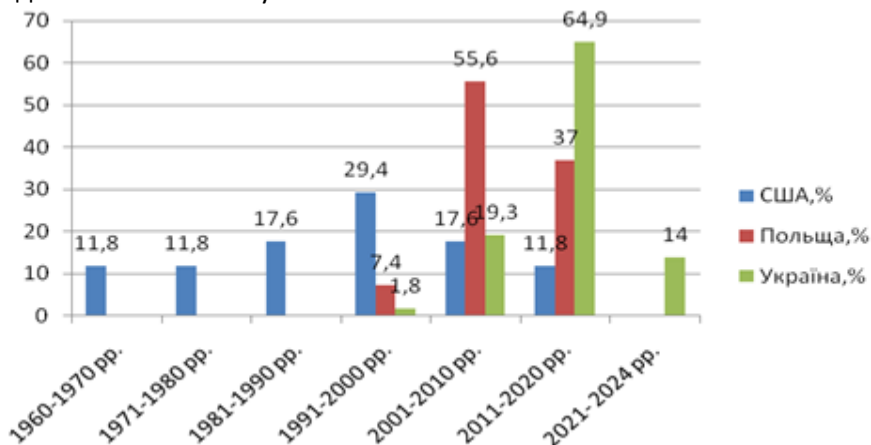

Рис. 1. Динаміка створення наукових, технологічних та інноваційних парків в Україні та світі у 1960–2022 рр. (джерело: побудовано автором на основі [17;18; 19; 20; 22; 23; 24; 25])

*Примітка: дані за 2024 р. лише для України.

Таким чином, можемо стверджувати, що наявне значне відставання України у використанні акселераційного потенціалу наукових, технологічних та інноваційних парків, адже ці інституції ринкової інноваційної інфраструктури почали створюватися значно пізніше. Якщо ж врахувати, що на стадії стабільності паркові структури потрапляють в часовому вимірі після 12 років від створення, то українська підприємницька екосистема немає того інноваційного потенціалу, який створений в розвинутих країнах. Адже, створені в 1960 рр.

наукові та технологічні парки в США стали нині надійною платформою та драйвером інноваційної спроможності, а Україні необхідно активізувати роботу з розбудови мережі наукових, технологічних та інноваційних парків, що забезпечить стале та розумне зростання економіки.

Розглядаючи функціонування наукових, технологічних та інноваційних парків в межах життєвого циклу можемо стверджувати, що Україна знаходиться в протилежних ситуаціях в порівнянні з США та Польщею (табл. 1).

Таблиця 1. Функціонування наукових, технологічних та інноваційних парків в межах життєвого циклу

Стадії життєвого циклу	Польща	США	Україна
Початкова (створення)	<27%	<5%	<50%
Зростання	<58%	<52%	<17%
Стабільності	<13%	<40%	<33%
Спаду	<2%	<3%	-

*Джерело: складено автором на основі [17; 18; 19; 20; 22; 23; 24; 25].

Таким чином, історія функціонування наукових, технологічних та інноваційних парків в межах життєвого циклу показує, що в Україні понад 50% цих структур перебуває на стадії створення, отже їхня ефективність продовжує

перебувати ще низькою. Водночас, більш ніж трьохкратне відставання відnotоване в частці паркових структур, які перебувають на стадії зростання, а досить значна частка паркових структур (понад 33% в Україні), які перебувають

на стадії стабільності не можуть забезпечити високу ефективність нині через військові дії на території країни.

Підсумовуючи зауважимо, що оцінювання перспектив розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем в Україні дозволяють стверджувати про доцільність їхнього створення на базу міст, які мають потужні університетські та науково-дослідницькі бази, що забезпечить підвищення інноваційної спроможності міст та активізує інноваційний напрям в урбаністиці.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Проведене дослідження є спробою обґрунтувати доцільність розвитку інноваційних парків як інституційних платформ для міжсуб'єктної співпраці, які будуть центрами регіональних інноваційних екосистем. Представлені результати оцінювання стану і динаміки розвитку наукових, технологічних та інноваційних парків

в Україні та світу дозволили обґрунтувати доцільність посилення їхнього впливу на забезпечення умов сталого та розумного зростання. Доведено, що усталені протягом тривалого періоду часу тенденції в розвитку інноваційних парків чинитимуть позитивний вплив на розвиток регіональних інноваційних екосистем, формуватимуть вектори розбудови міст майбутнього, що призведе до посилення інноваційного чинника в урбаністиці.

Проведене дослідження дозволяє стверджувати про посилення впливу інноваційних парків в забезпеченні ефективного функціонування регіональних інноваційних екосистем, який загострюється сучасними викликами. Пропонована нами публікація привертає увагу до необхідності покращення державної та муніципальної підтримки розвитку інноваційних парків, а їхній вплив на функціонування регіональних інноваційних екосистем у подальших наукових розвідках є беззаперечним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ривак Н. О. Індустрія 5.0: перехід до стійкої та орієнтованої на людину промисловості. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2022. Випуск 3 (155). С. 41–46. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20223\(155\)/sep20223\(155\)_041_RyvakN.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20223(155)/sep20223(155)_041_RyvakN.pdf)
2. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку» від 21 серпня 2019 р. № 686-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text>
4. «Зелена» угода – EU for Ukraine. URL: <https://eu4ukraine.eu/greengeal-ua>
5. «Зелена» трансформація України. Інформаційний ресурс про Європейський зелений курс і Україну. URL: <https://greentransform.org.ua/doslidnyky-vyvchyly-pytannya-polityky-zelenoyi-infrastruktury-u-shvetsiyi/>
6. «Зелена» трансформація України. Законодавчі акти в ЄС та Україні у сферах ЄЗК. URL: <https://greentransform.org.ua/types-of-materials/legislation/>
7. Schumpeter J. Teoria wzrostu gospodarczego. Warszawa: PWN. 1960. 213 s.
8. Підоричева І. Ю. Інноваційна екосистема в сучасних економічних дослідженнях. Економіка промисловості. 2020. № 2. С. 54–92. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/170465/3-Pidorycheva.pdf?sequence=1>

9. Давимука С. А., Федулова Л. І. Регіональні інноваційні екосистеми: напрями розбудови в умовах європейської інтеграції : монографія. Львів, 2016. 464 с.
10. Коберник А. О. Регіональні інноваційні екосистеми в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 56–61. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-56-61>
11. OECD Reviews of Regional Innovation. Regions and Innovation: Collaborating Across Borders. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/regions-and-innovation-collaborating-across-borders_9789264205307-en
12. IASP Definitions. URL: <https://www.iasp.ws/our-industry/definitions>
13. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
14. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
15. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України в програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#Text
16. Череп А., Воронкова В., Череп О. Цифрова трансформація суспільства як необхідна умова його інноваційного розвитку. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 2. С. 68–73.
17. Raport z badania parków technologicznych w Polsce 2019. URL: <https://www.sooipp.org.pl/raport-z-badania-parkow-technologicznych-2019>
18. Raport z badania firm w parkach i inkubatorach technologicznych w Polsce. Raport z badania 2022. URL: <https://www.sooipp.org.pl/raport-z-badania-firm-w-parkach-i-inkubatorach-technologicznych-w-polsce-2022>
19. Технологічні парки. URL: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyana-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/tekhnologichni-parki>
20. Наукові парки. URL: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyana-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki>
21. Інноваційний парк «Промприлад. Реновація». URL: <https://promprylad.ua/ua/>
22. Інноваційно-технологічний парк «Кристал». URL: https://vmci.vn.ua/?page_id=389
23. Інноваційний парк «UNIT. City». URL: <https://unit.city/>
24. Науковий парк «SID City Science Park». URL: <https://tsus.lpnu.ua/sid>
25. Ecopolis HTZ. URL: <https://gmk.center.ua/news/ekopolis-htz-pochav-spivpracjuvati-z-kitajskim-operatorom-tehnoparkiv/>
26. Закон України «Про наукові парки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text>
27. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>
28. Проект Закону «Про інноваційні парки». URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/pubFile/1436423>

REFERENCES

1. Ryvak, N. O. (2022). Industry 5.0: Transition to sustainable and human-centered industries. *Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine*, 3 (155), 41–46. [https://ird.gov.ua/sep/sep20223\(155\)/sep20223\(155\)_041_RyvakN.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20223(155)/sep20223(155)_041_RyvakN.pdf)
2. National Report "Sustainable Development Goals: Ukraine". <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>
3. Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution "On data collection for monitoring the implementation of sustainable development goals" from August 21, 2019, No. 686-r. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text>
4. The Green Deal – EU for Ukraine. <https://eu4ukraine.eu/greengeal-ua>
5. Green Transformation of Ukraine: Information resource on the European Green Deal and Ukraine. <https://greentransform.org.ua/doslidnyky-vyvchyly-pytannya-polityky-zelenoyi-infrastruktury-u-shvetsiyi/>
6. Green Transformation of Ukraine: Legislative acts in the EU and Ukraine on the Green Deal. <https://greentransform.org.ua/types-of-materials/legislation/>
7. Schumpeter, J. (1960). *The Theory of Economic Growth*. Warsaw: PWN. 213 p.
8. Pidorycheva, I. Yu. (2020). Innovative ecosystems in modern economic research. *Economics of Industry*, 2, 54–92. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/170465/3-Pidorycheva.pdf?sequence=1>
9. Davymuka, S. A., & Fedulova, L. I. (2016). *Regional innovative ecosystems: Directions for development in the context of European integration*. Lviv, 464 p.
10. Kobernyk, A. O. (2021). Regional innovative ecosystems in Ukraine. *Business Inform*, 7, 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-56-61>
11. OECD Reviews of Regional Innovation: Regions and Innovation: Collaborating Across Borders. https://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/regions-and-innovation-collaborating-across-borders_9789264205307-en
12. IASP Definitions. <https://www.iasp.ws/our-industry/definitions>
13. Law of Ukraine "On the Fundamentals (Strategy) of State Environmental Policy of Ukraine until 2030". <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
14. Law of Ukraine "On Stimulating the Development of the Digital Economy in Ukraine". <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
15. Agreement between Ukraine and the European Union on Ukraine's participation in the European Union program "Digital Europe" (2021–2027). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#Text
16. Cherep, A., Voronkova, V., & Cherep, O. (2022). Digital transformation of society as a necessary condition for its innovative development. *Theory and Practice of Intellectual Property*, 2, 68–73.
17. Report on the Study of Technology Parks in Poland 2019. <https://www.sooipp.org.pl/raport-z-badania-parkow-technologicznych-2019>
18. Report on the Study of Companies in Technology Parks and Incubators in Poland 2022. <https://www.sooipp.org.pl/raport-z-badania-firm-w-parkach-i-inkubatorach-technologicznych-w-polsce-2022>
19. Technology Parks. <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiy-na-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/tekhnologichni-parki>

20. Science Parks.
<https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiynadiyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki>

Ihor Krysovaty, I. Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Doctoral Student of the Department of Entrepreneurship and Trade, West Ukrainian National University, Ukraine

Prospects for the development of innovation parks as centers for the formation of regional innovation ecosystems in Ukraine

Abstract

Introduction. This article investigates the phenomenon of innovation parks as a promising vector for transforming regional innovation ecosystems in Ukraine. It demonstrates the increasing influence of innovation parks on the development of Ukrainian municipalities within the framework of regional innovation ecosystems. A comparative analysis of the dynamics of scientific, technological, and innovation parks in Ukraine and highly developed countries is conducted. Based on a retrospective analysis, differences in the development of innovation parks in Ukraine and globally are identified within their respective life cycles.

Subject of the Study. The subject of this research is the evaluation of the prospects for the development of innovation parks as centers for the formation of regional innovation ecosystems in Ukraine.

Purpose of the Study. The aim is to assess the prospects for developing innovation parks as centers for the creation of regional innovation ecosystems, which will enable the modernization of urban planning in Ukraine.

Method (Methodology). To substantiate the arguments presented, the study employs a range of general scientific and specialized methods, including: historical-logical method for investigating the theoretical foundations and evolution of scientific, technological, and innovation parks; analysis and synthesis for comparing key approaches to interpreting the concepts of «innovation park», «regional innovation ecosystems», and urban planning; comparison and grouping for systematizing indicators used to evaluate the development of innovation parks in Ukraine and internationally; graphical methods for visually representing analytical findings; abstract-logical method for theoretical generalization and formulation of conclusions.

Results. The study identifies bottlenecks in the functioning of scientific, technological, and innovation parks in Ukraine. It refines the concept of an innovation park as an institutional platform for collaboration among scientific, educational, financial, and industrial actors, local governments, and public organizations to modernize innovation infrastructure and foster environmentally balanced development, exerting a positive impact on urban planning. Urban planning is defined as systematic processes for developing sustainable city development strategies from economic, environmental, and social perspectives. The article presents the dynamics of scientific, technological, and innovation park development in Ukraine and worldwide. It substantiates the necessity of stimulating innovation parks as centers of regional innovation ecosystems. Prospective directions for the development of innovation parks within regional innovation ecosystems are delineated, which will positively affect urban development and enhance the innovation factor in urban planning.

Area of Application of the Results. The establishment and expansion of innovation parks will accelerate the formation of regional innovation ecosystems, positively influencing municipal development, strengthening cities' capacity for innovation, and modernizing urban planning in Ukraine.

Keywords: greening; innovations; innovativeness; scientific parks; technological parks; innovation parks; regional innovation ecosystems; market innovation infrastructure; smart growth; sustainable growth; urban planning; digitalization.

Cite as: Krysovaty, I. (2025). Prospects for the development of innovation parks as centers for the formation of regional innovation ecosystems in Ukraine. *Economic analysis*, 34 (4), 204-212. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.204>